

ვლადიმერ შპერავა,
მადონა რობაქიძე

"უამი უნებისა"

*ეძღვნება სრულიად საქართველოს
კათალიკოს-პატრიარქის
უწმინდესისა და უნეტარესის
ილია II აღსაყდრების ოცდაათი
და დაბადებიდან სამოცდათხუთმეტი
წლის იუბილეს*

საქართველოს ისტორიაში ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია განსაკუთრებულ მისიას ასრულებდა და ასრულებს, იგი ქართველთა ფარი იყო მრავალრიცხოვან დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლის ეამს. ამიტომ, ბუნებრივია, ვისაც სურდა ქართველთა გადაგვარება, ბრძოლას ქართული ეკლესიის წინააღმდეგ იწყებდა.

XIX საუკუნის დასაწყისში რუსეთის იმპერიამ ჯერ ქართლ-კახეთისა და დასავლეთ საქართველოს ანექსია მოახდინა, ხოლო შემდეგ ქართული ეკლესიის ავტოკეფალია გააუქმა (1811). შედეგად კათალიკოს-პატრიარქის ნაცვლად შემოიღო ეგზარქოსის თანამდებობა; საეკლესიო კონება საბაზინო. უწყებაში ჩარიცხა; შეამცირა ეკლესია-მონასტრების რაოდენობა. ქართველი ხალხი, როგორც ყოველთვის, არ შერიგებია დამოუკიდებლობისა და სუვერენიტეტის, ასევე ქართული ეკლესიის ავტოკეფალიის დაკარგვას. იგი გამუდმებით ებრძოდა მეფის რუსეთის ხელისუფლებას, რაც 1917 წელს ავტოკეფალიის აღდგენითა და კათალიკოს-პატრიარქის არჩევით დაგვირგვინდა. ქართული ეკლესია ამჟერადაც სამშობლოს სამსახურში ჩადგა.

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ საქართველოს ეკლესიას ხელსაყრელი პირობები უნდა შექმნოდა. სამწუხაროდ, ეს ასე არ მოხდა. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის წამყვანი პოლიტიკური ძალა — მენშევიკები ათეისტური მოსაზრებებით ხელმძღვანელობდნენ, რის გამოც ეკლესიას სახელმწიფო მზრუნველობა მოაკლდა, მას დაემატა კიდევ ახალი „ზომას აღმატებული უბედურება": საქართველოს თავს დაესხა ჩრდილოელი მეზობელი საბჭოთა რუსეთი, რომელმაც ხელახლა მოახდინა საქართველოს ანექსია, ოკუპაცია. საბჭოთა პროპაგანდამ ეს თავდასხმა ისე მონათლა, თითქოსდა მე-11 წითელი არმია დაეხმარა აჯანყებულ მშრომელებს, რომლებიც ვითომდა აუჯანყდნენ საქართველოს მთავრობას. საქართველოში „წითელი ტერორი" დამყარდა საბჭოთა ხელისუფლების სახით. კიდევ უფრო გაუჭირდა ქართულ მართლმადიდებლურ ეკლესიას, მაგრამ იგი მოწოდების სიმადლეზე აღმოჩნდა თავის მრევლთან ერთად. საქართველოში დატრიალებული ამბები ვერ გადაიტანა კათალიკოს-პატრიარქმა ლეონიდემ და იგი 1921 წელს გარდაიცვალა. საქართველოს ეკლესიის მესამე ყრილობამ /კრებამ/ აირჩია ახალი კათალიკოს-პატრიარქი ამბროსი ჩელაია/.

საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს დაპყრობის შემდეგ დაიწყო ქართული ეკლესიების დარბევა. პოლმევიკები ეკლესია-მონასტრებიდან

დაურიდებლად ეზიდებოდნენ საეკლესიო ქონებას, უძვირფასეს ხატებსა და წიგნებს ცეცხლში წვაოდნენ. საქირო იყო ამ ბარბაროსობის მხილება. ეს მისია თავს იღო საქართველოს იმდროინდელმა კათალიკოს-პატრიარქმა ამბროსიმ, რომელმაც 1922 წელს გენუის საერთაშორისო კონფერენციას მიმართა მემორანდუმით. კათალიკოსი მოითხოვდა საქართველოდან რუსეთის საოკუპაციო ჯარის დაუყოვნებლივ გაყვანას. ასეთმა გაბედულმა მხილებამ კიდევ უფრო გაამხვეცა ბოლშევიკები. მათ ოფიციალურ გაზეთებში დაიწყეს საქართველოს ეკლესიის ღირსეული წარმომადგენლების შესახებ ცილისმწამებლური წერილების ბეჭდვა, რასაც სასამართლო პროცესი მოჰყვა. სასამართლოზე კათალიკოს-პატრიარქმა ამბროსიმ წარმოთქვა ბრწყინვალე სიტყვა, რომელშიც დაასაბუთა, უკანონო გზით თუ როგორ შემოვიდა რუსის ჯარი საქართველოში, რომ ადგილობრივი ხელისუფლება იყო მოსკოვის მონა-მორჩილი. საბჭოთა სასამართლომ ამბროსი ხელაიას და საკათალიკოსო საბჭოს წევრებს სხვადასხვა სასჯელი მიუხაჯა. 1927 წელს კათალიკოს-პატრიარქი ამბროსი გარდაიცვალა. ბოლშევიკებმა კიდევ უფრო გააძლიერეს ბრძოლა ქრისტიანული სარწმუნოების წინააღმდეგ. შეიქმნა „მებრძოლ უღმერთოთა კავშირის სრულიად საქართველოს ცენტრალური საბჭო“: „უღმერთოთა კავშირი“ სამაზრო უჯრედებს თხოვდა, ყოველთვის წარმოედგინათ ინფორმაცია, თუ რამდენი ეკლესია-მონასტერი დახურეს თავიანთ მაზრებში.

XX საუკუნის 30-იან წლებში მოსკოვში შეიქმნა საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული რელიგიების საქმეთა კომიტეტი, რომელსაც თავისი რწმუნებული ჰყავდა ყველა რესპუბლიკაში. რწმუნებულის აპარატი იქცა საქართველოს ოფიციალურ მეთვალყურედ, მისი ნებართვის გარეშე ვერც ერთ ეპარქიაში მღვდელმთავარი ვერ დაინიშნებოდა.

კათალიკოს-პატრიარქ კალისტრატეს მოწოდებით, 1943 წელს რუსეთის ეკლესიამ ოფიციალურად ცნო საქართველოს ეკლესიის თავისთავადობა (ავტოკეფალია). უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ საბჭოთა კავშირში ყველაზე მეტად ავიწროვდნენ ქართულ ეკლესიას და მის მესვეურებს. მაგრამ ქართული ეკლესიის ხელმძღვანელების საბაზულოდ უნდა ითქვას, რომ ისინი კომუნისტური „წნების“ ქვეშაც ახერხებდნენ ქართული საქმეების კეთებას და ქართული ეკლესია ნელ-ნელა ფეხზე დგებოდა და ვითარდებოდა. ქართულ ეკლესიაში სამოღვაწეოდ მოდიოდნენ განათლებული და ამ საქმის ჭეშმარიტი მოღვაწეები.

1963 წლის 26 აგვისტოს საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა ეფრემ II-მ არქიმანდრიტი ილია (შიოლაშვილი) აიყვანა ეპისკოპოსის ხარისხში და ჩააბარა ბათუმ-შემოქმედის ეპარქია. ეფრემ II-ის დიდი მოწადინებით მცხეთაში 1963 წელს გაიხსნა ორწლიანი სამოძღვრო კურსები, რომლის პირველ რექტორად დაინიშნა ეპისკოპოსი ილია (შიოლაშვილი). სასულიერო სასწავლებლის გახსნა დიდი მოვლენა იყო საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ისტორიაში. რექტორის მოწადინებით სასწავლებელში მიწვეულ იქნენ საუკეთესო სპეციალისტები. რამდენიმე წლის შემდეგ ორწლიანი სამოძღვრო კურსები გადაკეთდა სასულიერო სემინარიად. სემინარიას, გარდა პრაქტიკული მოღვაწეობისათვის საჭირო ცოდნისა, მომავალი სასულიერო პირებისათვის უნდა მიეცა გარკვეული განათლება ღვთისმეტყველებაში. მცხეთის სასულიერო

სემინარიამ ეს მისია კარგად შეასრულა. ეფრემ II-ის ღვაწლითა და ლოცვა-კურთხევით 1963 წელს საქართველოს საპატრიარქომ გამოსცა „ახალი აღთქმა“.

ათწლეულობის განმავლობაში საქართველოს ეკლესიაში დაგროვდა მრავალი პრობლემა, რომელთა გადაჭრა საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში ძალზე ძნელი იყო.

საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის საქმიანობა განსაკუთრებით გაცხოველდა მას შემდეგ, რაც მას სათავეში ჩაუდგა ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი ილია II (ღუღუშაურ-შიოლაშვილი). 1977 წლის 23 დეკემბერს თბილისში გაიმართა მეთორმეტე საეკლესიო კრება. კრებას 47 დელეგატი და უცხოეთის ეკლესიათა წარმომადგენლები ესწრებოდნენ, მათ შორის სრულიად რუსეთის პატრიარქი პიმენი. კრებამ საქართველოს ეკლესიის საქეთმპყრობელად აირჩია ილია II. 25 დეკემბერს მოხდა ახლადარჩეული პატრიარქის აღსაყდრება. ქართველი საზოგადოების შეგნებული ნაწილი დიდი იმედითა და აღტაცებით შეხვდა ახალგაზრდა, ენერგიული სასულიერო პირის სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქად არჩევას. უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია II-მ სვეტიცხოველში წარმოთქმულ სიტყვაში განსაზღვრა ქართული ეკლესიის მომავალი სამოქმედო გეგმა: „მე შეგნებული მაქვს ის უმძიმესი და, ამავე დროს, საპატიო მოვალეობა, რომელიც დღეს ღვთის ამ წმინდა ტაძრის თაღებქვეშ დამაკისრა მალაქმა ღმერთმა“.

არ შევცდებით, თუ ვიტყვით, რომ დადგა „უამი შენებისა“. ქართულ ეკლესიაში მისმა მოღვაწეობამ ახალი სული შთაბერა ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის საქმიანობას. ილია II-მ განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო ქართულ ეკლესია-მონასტრებში წირვა-ლოცვის სრულყოფილად ჩატარებას, მგალობელთა გუნდები შეივსო პერსპექტიული ახალგაზრდებით, გააქტიურდა ურთიერთობა საზღვარგარეთის მართლმადიდებელ ეკლესიებთან. საქართველოს ეკლესიის პირველმა გაბედულმა ნაბიჯებმა საზოგადოების დიდი ნაწილის მოწონება დაიმსახურა. კომუნისტური იდეოლოგიის სულისშემხუთველი ატმოსფეროდან თავის დაღწევის საშუალებად ეკლესია იქცა. სხვადასხვა პროფესიის ადამიანები, ახალგაზრდობა ეკლესიას მიაწყდა, რამაც დააფრთხო და დააფიქრა ხელისუფლება. კათალიკოს-პატრიარქ ილია II-ის ღვაწლითა და ლოცვა-კურთხევით მღვდელმთავართა რიცხვი გაიზარდა.

1977 წლამდე საქართველოში მხოლოდ 48 მოქმედი ეკლესია იყო. დღეს მათი რიცხვი 800-ს გასცდა. 40-მდე სასულიერო პირი გვყავდა, დღეს 1000-ზე მეტია. საქართველოს ეპარქიათა რიცხვი 35-მდე გაიზარდა. აღდგა ტაო-კლარჯეთის ისტორიული ეპარქია და დაარსდა ახალი - დასავლეთ ევროპის მიტროპოლია.

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საერთაშორისო ავტორიტეტის ზრდისათვის დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა საქართველოში მსოფლიოს მართლმადიდებელი ეკლესიების დელეგაციების ჩამოსვლას. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მთავარი საზრუნავი იყო, მსოფლიოს მართლმადიდებელ ეკლესიებს ოფიციალურად დაედასტურებინათ 1917 წლის 12 მარტს აღდგენილი საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალია. ამ მხრივ განსაკუთრებული თავდადება, შეუპოვრობა და უკომპრომისობა გამოიჩინა კათალიკოს-პატრიარქმა ილია II-მ, რომელმაც ქართველ სწავლულთა დახმარებითა და მხარდაჭერით მოამზადა ისტორიული საბუთები ეკლესიის

ავტოკეფალიის შესახებ. 1990 წლის 25 იანვარს მსოფლიო საკათოლიკო გამოცემა „საქართველოს უწმინდესი მართლმადიდებელი ეკლესიის ავტოკეფალიის ცნობისა და მტკიცების სიგელი“. ეს დღე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოს ეკლესიის ისტორიაში.

უწმინდესი ფურცლები ჩაიწერა 1988 წელს, როდესაც თბილისში გაიხსნა სასულიერო აკადემია. მცხეთიდან თბილისში გადმოვიდა სასულიერო სემინარიაც. აღდგა გელათის აკადემია, სასულიერო სასწავლებლები გაიხსნა ახალციხეში, ბათუმში, ზესტაფონში, ბოდბის ეპარქიასა და სხვ.

არ შეიძლება საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის ზეასვლის სიმბოლოდ არ მივიჩნიოთ 1989 წლის 9 ოქტომბერი. სწორედ ამ დღეს მოხდა ივერიის ღვთისმშობლის ხატის /ასლის/ საბერძნეთიდან საქართველოში ჩამობრძანება.

„აეროპორტიდან სიონის ტაძრისაკენ დაძრულ პროცესიას წინ მოუძღვოდა ხატი მცველი „მოვედ იმისთვის, რომ დაგიცვათ თქვენ და არა თქვენ მიერ დაცული ვიყო“... და მართლაც ბევრჯერ აღუსრულებია საუკუნეების წინათ საოცარ ხილვაში გამოცხადებული ეს ჭეშმარიტება“. ხატი სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის, უწმინდესი და უნეტარესი ილია II-ის თხოვნით მოხატეს ათონელმა ბერებმა და ათონის მთაზე დაცულ ცნობილი ივერიის ღვთისმშობლის ზუსტ ასლს წარმოადგენს.

საქართველოს ეკლესიის ოცსაუკუნოვანი ისტორიის მათიანეში კიდევ ერთი ახალი ქრონიკა აღინუსხა. საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის დღეღეგაცია, რომელსაც ზღვამდევანელობდა სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი უწმინდესი და უნეტარესი ილია II. 1979 წლის 10-16 სექტემბერს ეწვია მსოფლიო ეკუმენურ ცენტრს ქალაქ ჯენევაში, სადაც მიმდინარეობდა ეკლესიათა მსოფლიო საბჭოს აღმასკომის სხდომა.

უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II-ის ინიციატივით 1979 წლის 29 ნოემბერს თბილისში გაიხსნა ქრისტიანთა სამშვიდობო კონფერენციის სხდომა კათალიკოს-პატრიარქმა სხდომის მონაწილეებს მოაგონა, რომ საქართველოს ავტოკეფალური წმინდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია განვლილი ორი ათასი წლის მანძილზე მრავალი, ათასი სიცოცხლის ფასად იცავდა ქრისტიანულ რწმენას, თავის კულტურას და ეროვნულ თვითმყოფობას. რაკი მშვიდობა არის ნორმალური ღვთივდადგენილი წესი მსოფლიო სიცოცხლისა, თითოეული პიროვნებისა და მთელი კაცობრიობის ჰარმონიული განვითარებისა, მაშინ ნათელია და გასაგებია, თუ რატომ უნდა იბრძოდეს ადამიანი მშვიდობისათვის, როგორც ღვთისმიერი წესრიგის საფუძველისათვის; ჩვენთვის ძვირფასია სიცოცხლისა და მშვიდობის აღქმა, რომელიც ღვთაებრივი შემრიგებლის განხორციელებისა და გამოსყიდვის მაღლით, რეალობად იქცა.

საქართველოს ეკლესიამ კათალიკოს-პატრიარქის ილია II-ის თაოსნობით მრავალი სანტერესო ღონისძიება უძღვნა ქრისტიანობის 2000 წლისთავს

არ შეიძლება ორი სიტყვით არ აღვნიშნოთ საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის გამოსვლა საქართველოს პარლამენტის სხდომაზე (1999 წლის 27 აპრილი). გათავაზობთ ამონარიდს: „...როცა ჩვენ ვლაპარაკობთ დღეს საქართველოს ეკლესიის როლზე და მის შესაძლებლობებზე, მე მინდა მოგახსენოთ, რომ უკანასკნელი პერიოდი გამოირჩევა იმით, რომ მრავალი სექტა ცდილობს შემოვიდეს საქართველოში. ზოგიერთს ჰგონია, რომ ეს

რადაც დემოკრატიის ნიშანია. ჩვენ არ უნდა დაგვაფიწყდეს, თუ რას ნიშნავს ეს. ჩვენ უნდა ღრმად გავაანალიზოთ, ჩვენ უნდა გავიხსენოთ რელიგიური ომები, რომელიც მსოფლიოში არსებობდა და დღესაც არსებობს და თუ ჩვენ რადაც საშუალებები არ გამოვინახეთ, რომლითაც შევზღუდავთ არაკანონიერ შემოსვლას ამ სექტებისას, ჩვენ ძალიან მძიმე შედეგებს მივიღებთ. აი სულ რამდენიმე დღის წინ მე შემატყობინეს, რომ ექვსნახევარი ტონა ლიტერატურა შემოვიდა იელოველთა, არაკანონიერად, იელოველებისათვის და აი ამიტომ ზოგიერთს ჰგონია, რომ ეს მხოლოდ ეკლესიის საკითხია და ეკლესიამ უნდა გადაწყვიტოს. არა, სახელმწიფო საკითხია ეს, უპირველეს ყოვლისა. რატომ. ეს საკითხი ძალიან მარტივად, ძალიან უბრალოდ გადაწყვიტა სომხეთმა, გადაწყვიტა აზერბაიჯანმა და ჩვენ არ შეგვიძლია? ეს არის რელიგიური ექსპანსია და უფრო მეტიც — რელიგიური აგრესია. ძალიან ხშირი შემთხვევაა, როცა აი ეს აექტანტები გაჭირვებულ ხალხს ყიდულობენ, აძლევენ რადაც ჰუმანიტარულ დახმარებას და იპყრობენ ჩვენს ქართველებს. მე როცა გახლდით აშშ-ში და როცა მე მქონდა იქ სახელმწიფო მოღვაწეებთან ურთიერთობა, მე ვუთხარი პათ, რომ ეს არ არის სწორი გზა, აი ამ სექტანტების შემოსვლა საქართველოში. მე ვუთხარი იქაც, რომ ევროპას და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შეუძლია ააყრდენი ნახოს თვითონ საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიაში. ჩვენ ყველაფერში, რაც საჭიროა და რაც სასარგებლოა, აი ეს, მე ხაზს ვუსვამ, აასარგებლოა საქართველოში, ჩვენ ყველაფერში მხარს დავუჭერთ, მაგრამ აის, რაც ავნებს ჩვენს რწმენას, ჩვენს ტრადიციებს, ჩვენს ისტორიას, მე მინდა ვითხრათ, იმას არ დავუჭერთ, რა თქმა უნდა. მე მინდა გითხრათ. ეს აექტანტები უარყოფენ საქართველოს ისტორიას და საქართველოს ტრადიციებს და, როცა იწყებენ ისინი ქადაგებას, ისინი იწყებენ ასეთი სიტყვებით: ღმერთო, გვიხსენი ჩვენ ტრადიციებისაგან. თუ ჩვენ დავკარგავთ ქართულ ტრადიციებს, ჩვენს წარსულს, ვინ ვიქნებით ჩვენ და საერთოდ ვიქნებით თუ არა?”

საქართველოს ეკლესიის ისტორიაში უმნიშვნელოვანეს მოვლენად იქცა 2002 წელს კონსტიტუციური შეთანხმების დადება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებლურ ეკლესიას შორის, რომელიც არეგულირებს ურთიერთობას სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის.

სულ ახლახანს ეკურთხა წმინდა სამების ტაძარი, რომელიც უწმინდესის და უნეტარესის მოღვაწეობის გვირგვინად მოიაზრება. კურთხევის დღეს ტაძარში მტრედი (!) შემოფრინდა. ერთ-ერთმა ეპისკოპოსმა ის საკურთხეველში შეიყვანა. პატრიარქმა ბრძანა, - ჩემს ტახტზე დასვიო. მთელი კურთხევის განმავლობაში მშვიდად იჯდა მტრედი საპატრიარქო ტახტზე. მაღლი ყოველთვის თვალით შეიძლება ვერ ვიხილოთ, ვერც სიმბოლოებით აღვიქვათ, მაგრამ გული ზომ შეუცდომლად იგრძნობს.

განსაცდელში მარად ჩვენთან არის. ასე იყო 9 აპრილს, ასე იყო 7 ნოემბერს... ასეა ყოველთვის სრულყოფის კიბეზე უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II-ის ლოცვა მიუძღვის ქართველ ერს.

ღვთის ნებით, ასე იყოს მრავალჟამიერ.

ლიტერატურა

მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული, 2004 - მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული, საქართველოს ისტორია, XI კლასის სახელმძღვანელო, თბ., 2004.

ვ. თორაძე, ნ. თორაძე, 1995 - ვ. თორაძე, ნ. თორაძე, საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესია მე-19 და მე-20 საუკუნეებში, თბ., 1995.

გაზ. „კვირის პალიტრა“, 2007 წ. 24-30 დეკემბერი, № 52.

გაზ. „ლიტერატურული საქართველო“, 1989 წ. № 41, 13 ოქტომბერი.

გაზეთი „საპატრიარქოს უწყებანი“, 1999, № 17.

გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკა“, 1999 წ. 27 აპრილი.

სვეტიცხოვლობისადმი მიძღვნილი პირველი სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 1995.

უწმინდესი და უნეტარესი სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ილია II მეცნიერების, განათლების, კულტურის და ხელოვნების შესახებ, 1977-2004 წწ., შემდგენელ-გამომცემელი გიორგი შიხაშვილი, თბ., 2004.

MADONA ROBAKIDZE, VLADIMIR TSVERAVA

“THE TIME OF BUILDING”

In the beginning of the 19th century Russia abolished statehood of Georgia in its east and west. In 1811 Czar's Russia put an end to the autocephaly of the Georgian Church and brought the institution of exarches in its place. In 1917 the Georgian Church regained the autocephaly and elected Catholicos-patriarch, and the Georgian Church continued to serve for the motherland. Georgian Mensheviks guided with atheistic thoughts during the years of independence, and the Church appeared left without governmental care. All these were aggravated by “Overwhelming calamity” inflicted by the Bolsheviki Russia. Bolsheviki began to plunder the Georgian Church and taking the treasures away to Russia.

Ambrosi Khelaia, Catholicos-Patriarch of Georgia tried to oppose the Soviet Russia's looting policy and addressed for help to the Conference of Genoa (1922). Infuriated for suing Bolsheviki arrested the Georgian Catholicos-Patriarch and arranged the trial.

For the next decades Russia continued tearing down Georgian churches and persecuting Georgian clergy. Problems amassed in the Georgian Church and their solution was difficult under the Soviet power.

In December 23, 1977 the Georgian Church elected Ilia II, (Ghudushauri-Shiolashvili) the Catholicos-Patriarch of Georgia and the “Time of building” has arrived. The deeds and exploits of Ilia II inspired the new beginning to the Georgian Church. The relationship with other Churches abroad became active. At the time Ilia II was elected the Catholicos-Patriarch of Georgia.

Only 48 Churches were permitted to conduct divine service. Now the number is more than a hundred. New religious schools were established, among them the Religious Academy of Georgia. The number of clergy increased from 40 to more than a thousand. The number of eparchies increased to 35. Tao-Klarjeti eparchy was restored and new metropolis of Western Europe began to function.

One of the most important events for the Georgian Church is the Constitutional Agreement between the Georgian government and the Georgian Apostolic Autocephaly Church of 2002.

His Beatitude Ilia II, Catholicos-Patriarch blesses the people of Georgia that is the great encouragement for the country's spiritual efflorescence.